

Федькін Ю.О

здобувач вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні,
спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля», гр. ТБ-23-1
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

Скібіцький О.С.

асистент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ФІНТЕХ-КОМПАНІЇ ЯК НОВА ФОРМА ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ: ІННОВАЦІЇ У ПЛАТЕЖАХ І ФІНАНСОВИХ СЕРВІСАХ

На сьогоднішній день фінансові технології стали невід'ємною складовою цифрової економіки. Вони не просто змінюють спосіб, у який люди здійснюють покупки чи переказують гроші, а створюють абсолютно нову екосистему електронного бізнесу. Фінтех-компанії поєднують у собі фінанси з інноваціями, створюючи зручні, швидкі та доступні рішення, що перетворюють традиційні банки на гнучкі цифрові сервіси. Актуальність даної теми полягає в тому, що фінтех не лише модернізує платіжні системи, а й створює абсолютно нові підходи до управління фінансами, кредитування, інвестування та електронної комерції. Дана сфера охоплює мобільний банкінг, криптовалюти, системи миттєвих переказів, «розумні» гаманці. Саме тому фінтех-компанії стають ключовими гравцями у глобальній цифровій економіці [1].

Фінансові технології постають не лише як складова електронного бізнесу, а як його нова форма, що інтегрує фінансові сервіси у повсякденне життя споживачів. Фінтех створює гнучку, зручну та технологічно розвинену систему управління грошовими потоками. Інноваційні напрями цієї сфери охоплюють широкий спектр рішень – від мобільних застосунків до блокчейн-платформ, що спрямовані на підвищення зручності користування, безпеки операцій та швидкості фінансових процесів.

Одним із ключових напрямів розвитку є мобільні платежі. Компанії Apple, Google, Revolut і Monobank створили екосистеми, у яких користувач може здійснювати платежі, отримувати кешбек, контролювати витрати й навіть інвестувати просто зі смартфона. Це змінило уявлення про банкінг — тепер він став частиною повсякденного життя, а не окремою послугою. Ще одним інноваційним напрямом є технологія блокчейн. Вона забезпечує прозорість і захист транзакцій, усуваючи потребу в посередниках. На базі блокчейну створюються криптовалюти, смарт-контракти та децентралізовані фінансові системи, які дозволяють користувачам здійснювати операції без участі банків. Варто відзначити й розвиток штучного інтелекту у фінансових сервісах. Алгоритми аналізують поведінку клієнтів, прогнозують ризики, пропонують персоналізовані фінансові поради. Наприклад, системи автоматично формують бюджети, рекомендують інвестиційні інструменти або повідомляють про підозрілі операції.

Протягом останніх років фінансова система України продемонструвала високу стійкість і здатність до адаптації в умовах воєнного часу. Одним із ключових чинників цієї стабільності є активний розвиток фінансових технологій, які стали основою нової моделі електронного бізнесу. Синтез різних перспектив у сфері фінтеху дозволив не лише зберегти функціонування фінансової інфраструктури, а й забезпечити бачення загальної картини цифрової трансформації фінансового сектору. У період збройної агресії банки та фінансові установи продовжували стабільно працювати, а цифрова фінансова інфраструктура залишалася функціональною. Завдяки інноваціям у платіжних технологіях клієнти зберегли безперервний доступ до онлайн-банкінгу, рахунків і фінансових сервісів навіть за умов обмеження електропостачання. Це підтверджує ефективність інтеграції фінтех-рішень, спрямованих на децентралізацію фінансових операцій і підвищення їхньої автономності.

У 2022 році в Україні спостерігалось суттєве зростання частки безготівкових розрахунків. Зокрема, частка безготівкових операцій із використанням платіжних карток за сумою становила 69% від загального обсягу операцій (у 2021 році – 60%), а за кількістю – майже 93% (у 2021 році – 90%). Така динаміка свідчить про зростання довіри споживачів до цифрових платіжних рішень і зміцнення позицій фінтех-компаній як ключових учасників фінансової екосистеми [2].

Фінтех у цьому контексті постає не лише як технологічне доповнення до традиційного банкінгу, а як нова форма електронного бізнесу, що інтегрує інноваційні рішення у сфері платежів, кредитування, управління активами та фінансової аналітики. Його розвиток забезпечує підвищення ефективності операцій, зниження транзакційних витрат і формування більш інклюзивного фінансового простору. В умовах кризових викликів фінтех-компанії довели свою здатність забезпечувати безперебійність фінансових процесів, створюючи нові стандарти довіри та цифрової безпеки.

У сфері кредитування інновації проявляються у створенні платформ P2P-лендінгу (кредитування від людини до людини), які зменшують роль банків як посередників. Це дозволяє позичальникам отримувати вигідніші умови, а інвесторам – заробляти на відсотках.

В Україні фінтех також активно розвивається. Яскравим прикладом є Monobank – перший повністю мобільний банк, який поєднує швидкість, простоту та креативний підхід до клієнтського сервісу. Також активно діють платіжні сервіси Portmone, EasyPay, Fondy, які забезпечують онлайн-платежі для бізнесу. Пандемія COVID-19 прискорила цифрову трансформацію фінансового сектору. Онлайн-платежі стали нормою, а попит на безконтактні рішення виріс у кілька разів. У відповідь фінтех-компанії почали пропонувати «розумні» гаманці, віртуальні картки, мультивалютні рахунки та аналітику витрат у реальному часі. Завдяки цьому формується нова фінансова культура, у якій користувач контролює свої кошти самостійно, а всі операції виконуються за кілька кліків. Це підвищує ефективність не лише для споживача, а й для бізнесу, оскільки зменшує витрати на обслуговування та прискорює обіг коштів.

Фінтех-компанії стали одним із найпомітніших явищ сучасної економіки. Їхня діяльність демонструє, як технології можуть трансформувати традиційні фінансові системи та створити новий тип електронного бізнесу, орієнтований на швидкість, зручність і персоналізацію. Фінтех не просто доповнює традиційні фінансові інститути – він формує нову культуру користування грошима, де ключову роль відіграють технології, а не бюрократія. Саме тому фінтех-компанії можна розглядати як стратегічний двигун інновацій у світовій економіці, що поєднує фінанси, технології й електронний бізнес в єдину цифрову систему.

Література:

1. Замковий, О., & Котенко, Т. (2022). Fintech трансформації та їх вплив на сталість розвитку фінансових ринків та інститутів в Україні в екосистемі корпоративної культури. Економіка та суспільство, (38). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-17>
2. Каталог фінтех-компаній України 2023: Українська асоціація фінтех інноваційних компаній. URL: <https://drive.google.com/file/d/1u9EKTulzzgm2EkhZMoROoDXLTce86LZ5/view> (дата звернення: 05.10.2025).